

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre K 300.— | Negyed évre K 75.—
Fél évre K 150.— | Egy hónapra K 25.—

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

DEBRECZEN, PIAC-UTCA 49.

TELEFONSZÁM: Kiadóhivatal és nyomda 18
Szerkesztőség 10 20

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök
igazságban,
Hiszek Magyarországot
feltámasztásában.

A sajtó szabadsága

Még nem jelenti a sajtószabadságot az a rendelet, melyet a legközelebbi napokban fog kibocsátani a kormány a cenzura eddigi hatáskörének megszüntetéséről, de mindenesetre jelentős lépésnek tekinthető a felszabadulás felé, ha a lapok nem kötelesek mindent előzetes bírálat alá bocsátani, amit közölni akarnak. A minisztertanács határozata szerint a rendelet az úgynevezett fakultatív cenzura rendszerét fogja behozni, amire a miniszterelnök a nemzetgyűlés szerdai ülésén már célzott s amely szerint a lapok csak véleményüket kötelesek kéri a cenzurától, ha valamely közleményt a közérdek szempontjából aggályosnak tartanak. Azokon a nehézségeken, melyek a sajtót hivatásának betöltésében akadályozzák, aligha enyhít az új cenzura-rendelet, sőt rendelkezései talán még nehezebbé fogják tenni a sajtó mozgását. Nem is ez a fontos az új cenzura-rendelet kibocsátásában. A lényeg az, hogy a legilletékesebb tényezők is tisztában vannak a mai cenzura-viszonyok tarthatatlanságával és szükségét látták annak, hogy segíteni kell a bajokon. A fakultatív cenzura behozatala rést üt azon az elvi állásponton, amely szerint minden sajtóközlemény még előzetes hatósági elbírálás alá bocsátandó, a rendelet már mint kivételt említi az előzetes bírálat alá sorolt közleményt.

Nem tudjuk, mikor követi az első lépést a további és különösen az, amely minden akadályt elhárít a sajtó útjából. Talán nem kell sokáig várnunk erre sem. A fakultatív cenzuráról szóló rendelet az újságíró aggályát jelöli meg próbakö gyanánt. De ezzel a gondolkodással mindjárt meg is lehetett volna szüntetni teljesen a cenzurát, hiszen az újságíró, aki hivatását komolyan és hűséggel fogja fel, elsősorban a lelkiismeretét kéri fel bírónak, mielőtt valamely írását vagy valamely esemény hírének közönség elé tárja. A sajtó komoly munkása számbaveszi és mérlegeli mindazokat a magasabb érdekeket, melyeket közleménye érint és nem a büntető törvény, hanem a saját lelkiismerete állítja eléje a korlátot, ameddig tollának szabadsága terjedhet. Reméljük, nem kell sokáig várnunk arra az időre, amikor a kormány is be fogja látni, hogy a legmegbízhatóbb és legjobb cenzura a magyar újságíró magyar érzése.

200.000-nél több menekültől kell gondoskodni. Minden fillér áldás. Vegyetek menekült-bélyeget!

Hétfőn életbelép a fakultatív cenzura

A cenzura ezentúl csak véleményez — A politika vasárnapja — Nem pártkérdés a nők választójoga — A földreform a bizottságokban

Budapest, október 16. Vasárnap ismét számos jelentősnek ígérhető politikai nyilatkozat fog elhangzani a vidéken.

Horthy Miklós kormányzó Székesfehérvárott résztesz a tavalyi bevonulásának emlékére felállított szobor leplezésén. Rubinek Gyula kereskedelemügyi miniszter Csongrádon beszél. Rakovszky István, a nemzetgyűlés elnöke, Veszprémben mond beszámoló beszédet, amelyre Bernolák Nándor és Beniczky Ödön is elkísérik. Benárd Agoston népjóléti miniszter Szegedre utazik, Windischgrätz Lajos herceg és Sztrencsányi György pedig Hatvanba, ahol Somogyi István tartja beszámolóját.

A törvényhatósági választások.

Ferdinándy Gyula belügyminiszter a szerdai ülésén terjeszti a nemzetgyűlés elé a törvényhatósági és községi választásokról szóló törvényjavaslatot. Tudvalevő, hogy a javaslatnak különösen a virilizmusra és a nők választói jogára vonatkozó részei körül küzdelem volt a keresztényszocialisták és a kiscgazdák között. Egyik értesülés szerint a kormány tagjai között az a megállapodás jött létre, hogy a javaslatnak a nők választójogára vonatkozó részét nem tekintik pártkérdésnek. A keresztényszocialista képviselők ennélfogva fentartják és érvényesíteni igyekeznek a nők teljes aktív és passzív választói jogára vonatkozó követeléseiket.

A földreform.

A nemzetgyűlés pénzügyi, igazgatási, igazságügyi és földművelésügyi bizottságai szombaton tartott együttes ülésében tárgyalták folytatásként a földreformra vonatkozó javaslatot. Az ülésen a kormány tagjai közül Teleky Pál gróf miniszterelnök, nagyatádi Szabó István földművelésügyi, Rubinek Gyula kereskedelemügyi, Tomcsányi Pál igazságügyminiszter és a kiscgazda miniszter jelent meg.

Hosszas vita fejlődött ki különösen a birtokrendező tanács felállítására vonatkozó szakasznál. A bizottságok hétfőn folytatják az együttes tanácskozást.

A fakultatív cenzura.

A pénteki minisztertanács elfogadta Eckhard Tibor miniszteri tanácsosnak, a miniszterelnökségi sajtóosztály főnökének a cenzura új kezelésére vonatkozó előterjesztését. Az új rend lényege az, hogy hétfőtől kezdve a lapok csak azokat a közleményeket mutatják be előzetesen a cenzurának, amelyeknek közölhetőségére

vonalközvetítő aggályai vannak, amelyeknél nem lehet teljes bizottsággal és határozottsággal megállapítani, nem ütköznek-e olyan szempontokba, amelyek a közleménynek sajtó útján való nyilvánosságra hozatalát kizárják.

Az ilyen közlemények tekintetében a cenzura ezentúl csak véleményt fog mondani a lapoknak. Az ügyvédségnek fennmarad az a joga, hogy amennyiben a leltető vélemény dacára is megjelenik az illető közlemény, vagy ha a kétséges közleményt nem mutatják be a cenzurának, a lapot elkozza, megjelenését és terjesztését megakadályozza és lehetlenné tegye és ezenfelül megindítsa a törvényes eljárást a lap ellen.

A cenzura új rendjéről illetékes helyen a következő tájékoztatást adták:

— A hétfői napon lényegében megszűnik a cenzura, amely ezentúl csak véleményező, tanácsadó testület lesz, minden hatósági jog-

Kitört az angol bányász-sztrájk

London, okt. 16. A bányamunkások megbízottainak értekezlete táviratilag utasította sztrájkra a bányakörleteket. A bányamunkások a munka megszüntetése ellenére is biztosítani fogják a bányák karbantartását és üzemét.

A brit kormány október 15-ikétől kezdve mindenféle szénexportot megtiltott az

kör nélkül. Eddig a cenzura volt felelős minden közleményért, a mely a lapokban megjelent és a cenzura rovására irták a sajtószabadság korlátozását. Az új rend nem más, mint hatalmas lépés a teljes sajtószabadság felé, de minthogy felelősség nélkül nincs szabadság, ezentúl mindegyik újság maga felel saját közleményeiért és a cenzura eddig élvezett privilégiuma megszűnik.

Egyebekben a cenzura struktúrája nem változik, ezentúl is négy turnusban fogja végezni munkáját, mindegyik turnus élén felelős vezetővel és mindegyikben az egyes miniszteriumok képviselői foglalnak helyet. A döntő változás az, hogy a lapok nem mutatnak be minden közleményt a cenzurának, hanem csak olyan közleményekre vonatkozóan kérik ki a cenzura tanácsát, amelyek tekintetében aggályai vannak.

A napos ügyész maga is helyet foglal a cenzura-bizottságban és könnyen meg tudja állapítani, melyek azok a közlemények, amelyekre vonatkozólag a lapok a cenzura véleményét kikérték.

A fakultatív cenzurát a miniszterelnök rendelettel fogja életbe léptetni.

Pilsudsky tábornagy lemond a lengyel köztársaság elnökségéről

A lengyel kormány válsága a vilnai államcsiny miatt — A bolsevikiek támadják az ukrán frontot — Aláírták az orosz-finn békét

Berlin október 16. Varsóból érkezett hivatalos jelentés hírül hozta, hogy Pilsudsky tábornagy lemondott a lengyel köztársaság elnöki méltóságáról, de a kormány unszolására visszavonta lemondását. E hír kapcsán mai kelettel a következőket táviratozzák Párisból:

A Petit Parisien varsói tudósítója közli, hogy Pilsudsky elnök Vilna megszállása miatt akar megválni a köztársaság elnökségétől.

Zelikovsky tábornok kényes helyzetbe hozta a lengyel kormányt, amely Vilna megszállása következtében az entente iránt vállalt kötelezettségeit nem tudja teljesíteni, viszont, hogy népszerűségét teljesen el ne játssza, a kormány csak annyit tehet, hogy helyteleníti Zelikovsky tábornok cselekedetét és megtagadja a vilnai kormány elismerését. Hogy a zsákutcából szabaduljon, a varsói kormány úgy döntött, hogy Vilna és Litvánia egész keleti részének népe ön maga döntson népszavazás útján jövő hóvatarozásáról. Nehéz szívvel egyezett ebbe Pilsudsky, aki vilnai származású, ott született és huszonöt éves koráig ott élt. Érthető, hogy szívvel-lélekkel hozzáért Vilnához

és szeretné megtartani Lengyelországnak. Ha vissza is vonta lemondását, ez csak azért történt, hogy a kormány kinos helyzetén enyhítsen, azonban köztudomású Varsóban, hogy Pilsudsky néhány nap múlva végleg megvált az elnöki méltóságtól.

Páris, október 16. (A M. T. I. szikratávirata.) **Leon Bourgeois, a népszövetség tanácsának elnöke, jegyzéket intézett Lengyelországhoz Vilna megszállása ügyében.**

Orosz offenzíva az ukrán front ellen.

Bécs, szept. 16. Stanislauból jelent az Ukrán Sajtóiroda október 14-ikéről:

A rigai fegyverszüneti tárgyalások alatt az ukrán front ellen előkészített, 14-én kezdett offenzívát a bolsevik csapatok folytatják. Nagy szívóssággal támad az ellenség Stara Konstantino-Letysev területén. Egyidejűleg város küzdelem folyik Szmárinka tájékán a Bugon való átkelésért. Az ellenség támadásait mindenütt visszavertük. Az ukrán hadsereg kötelekében harcoló kubáni kózák lovashadosztály Chmilinkinél áttörte az ellenséges frontot és Bernicev körül az ellenség háta mögött folytatja hadműveletét.

A finn-orosz béke.

Páris, szept. 16. (A M. T. I. roda szikratávirata.) Varsóból jelentik: **Az orosz-finn békét Dorpatban aláírták.**

A lisztadagok kiosztása

Közélemezési miniszter ur rendelete folytán azt a megkülönböztetést, amely a finomliszt kiosztása tekintetében az évi 25,000 koronánál nagyobb és ennél kisebb jövedelmű ellátatlanok között teletett, október 17-től kezdve megszüntetem. Ehhez képest e naptól kezdve az átlukasztott és át nem lyukasztott lisztkevények beváltásánál egyformán a következő rendszabályokat kell követni:

A lisztkevényesek lisztjárandóságuk 5 százalékát finomlisztben, 40 százalékát főzölisztben és 55 százalékát kenyérlisztben kapják azzal, hogy a finom lisztet megvásárolni nem kötelesek, a finom liszt helyett azonban más minőségű lisztet nem kaphatnak. A mostani 6 kilós havi fejkvóta mellett az 1 személyre eső finom liszt mennyisége egy hónapra 30 dekát tesz ki. Az esetben tehát, ha a vevő finom lisztet nem vásárol, havi fejkvótája öt kiló hetven dekára száll le. A finomliszt pótlására a kereskedő a vevőnek más minőségű lisztet csak akkor adhat, ha a finom lisztet a tehetősebb vásárlóknál már elhelyezte. A jegy elszámolási kötelezettség természetesen a finom lisztre is változatlanul fennáll.

E szabály áthágása vagy kijáratása a 4207-1915. M. E. sz. rendeletben előírt büntető rendelkezések alkalmazását vonja maga után.

Debrecen, 1920. október 16.

Polgármester helyett:
Zöld, tb. tanácsnok.

Cukorjegyek elszámolása.

A cukorjegy első számú szelvénye korábbi hirdetményeim szerint október 16-án érvényét veszítette. A kereskedők a birtokukban lévő hatósági cukorral most már szabadon rendelkeznek, azt cukorjegy bekívánása nélkül a megállapított 130 korona kilonkénti árban szabadon árusíthatják. A kereskedők a beszédett cukorjegyekkel október 21-ig számolnak el.

A polgármester helyett:
Zöld, tb. tanácsnok.

Jánosi Zoltán a Tisza-gyilkosságról, a Károlyi-korszakról és a bolsevizmusról

Jánosi felebbezése a felfüggesztés ellen

Jánosi Zoltán debreceni református lelkész, akinek nevéhez sok izgalmas közéleti harc emléke fűződik nemcsak az egyház és a városi, de az országos politikában is, jelenleg a románok által megszállott Nagyváradon tartózkodik. Itt értesült róla, hogy az egyházkerület elnöksége őt lelkészi állásától felfüggesztette. Jánosi levelet juttatott el családjához és e levélben kérte hozzátartozóit, hogy a levélben megírt felebbezését a felfüggesztő végzés ellen juttassák el a tiszántúli református egyházkerületi bírósághoz.

A felebbezés szerint Jánosi Zoltán az ellene felhozott vádpontok egyikét sem tartja elegendőnek arra, hogy felfüggesztését megindokolja. A bolsevizmus vádjára vonatkozólag elmondja felebbezésében Jánosi, hogy a terror, az erőszak, a megváltás nélküli talajdonelkobzás ellen ismételtlen felemelte tiltakozó szavát. A vörös terroristák halálra is keresték.

A Károlyi-korszakra vonatkozó váddal szemben rámutat a felebbezés arra, hogy Jánosi mint belügyi államtitkár minden lehetőt megtejt, hogy a háború elvesztése következtében felbomlott rendet helyreállítsa, az életet és vagyont megvédi, a jogrendet romjaiból újraépítse. „A csendőrség újjászervezésében — mondja a felebbezés — létszámának kiegészítése tárgyában mindent megtejttem; Lederer, Blaskovich (aradvármegyei birtokos), Nagy Gábor csendőr tábornok (mihálydii birtokos) birtokát a zavargó elemektől megvédelmeztem, a hazaözönlött rabló, lövöldöző, gyilkoló katonáktól csendőrökkel és határrendőrökkel elszedtettem a fegyvereket.

Református voltomról sem feledkeztem meg. Méltóztassék kihallgatni a rákospalotai ref. lelkészt és preszbiteriumot. Majd azok elmondják, milyen energikusan védtem meg a fakészletüket előbb a Nemzeti, majd a Munkás Tanács ellen.

A legnagyobb érdeklődésre azonban Jánosi Zoltán felebbezésnek az a része tarthat számot, amelyben a Tisza-gyilkossággal kapcsolatosan ad számot működéséről. A felebbezésnek ez a része így hangzik:

A Tisza-perben elhangzott vádlomások a nyomozás megszüntetésébe, a gaztett eltussolásába akarnak belevonni. Am a vádlomások bérnyilkosok hazug vallomásai. A rendőrség, mint nyomozó közeg, nem a belügyi, hanem az igazságügyi reszsort alá tartozik. En legfeljebb sürgethettem volna ezt, vagy a rendfenntartásban (és nem bünygyben!) alámrendelt rendőrséget lanyhaságra, szembehunyásra presszionálhattam volna. Am egyiket sem tettem. Esküvel állítom: nem tettem. Hüttner hazudott, mikor azt vallotta, hogy Friedrich-től eltussolást kérő névjeggyel hozott nekem. Sem ő, sem más nem hozott hozzám ilyesmit. Ki is dobtam volna! Nem ismer engem az, aki gázságok eltussolásában való részességgel vádol. Inkább a gázságok üldözésében szoktam tulzásba menni.

Különben nem sokára módomban lesz dr. Szilárd Rezső és Németh Lipót urak vallomásával igazolni, hogy én — magán buzgóságból — igenis a gyilkosok erélyes nyomozását sürgettem sok ízben. Addig is méltóztassék kihallgatni Berinkegy Dénes volt igaz-

ságügyminiszter urat és Váry Albert budapesti kir. főügyész urat arra nézve, hogy kik tussolták el a Tisza meggyilkolását.

A terjedelmes felebbezés így végződik:

„Még csak arra mutatok rá, hogy felfüggesztésem az ártatlan családomban sujt engem, aki bünyös nem vagyok. És ezekre hivatkozással kérem felfüggesztésem feloldását.”

Jánosi Zoltán családja a felebbezést hétfőn adja be az egyházkerületi bírósághoz.

A hatóságok együttműködése a közellátás biztosítására

A közlemezési miniszter rendelete a közellátási értekezletekről

A közlemezési minisztertől ma leirat érkezett a városhoz. A leirat többek között ezeket mondja: **Az ország ellátatlan lakossága kenyérmag szükségletének kielégítése és ezzel a rend, közbiztonság és nyugalom biztosítása érdekében az összes tényezőkhöz odaadó fáradhatatlan munkájára és harmónikus együttműködésére van szükség.**

A munka végrehajtásának irányítása a törvényhatóság első tisztviselőjének, valamint a G. O. K. és a szövetségek központi áruforgalmi irodája helyi kirendeltségeinek feladata. A siker csak úgy érhető el, ha ezek a tényezők teljes erővel és egyetértéssel fognak össze a munka irányítására, a zavaró okok kiküszöbölésére, a gátló akadályok elhárítására és a termelői közönség jóindulata készségének megszerzésére. A feltétlenül megkívánt egyöntetűség érdekében szükségesnek tartom az egyöntetű eljárás intézményes rendezését; ezért a következőket rendelem:

Folyó évi október 15-től kezdődőleg havonta és pedig a hó 1-5, továbbá 15-20-ika közt közlemezési értekezlet tartandó. Az értekezlet tagjai a törvényhatóság első tisztviselője, a G. O. K. és az áruforgalmi iroda kirendeltségeinek vezetői. Az ülést az értekezlet elnöke hívja össze. Az értekezlet napja esetleges részvétel céljából a főispánnal is közlendő.

Az értekezlet tárgya a közellátás két fontos ága, ugymint a gabonagyűjtés és a hatósági lisztellátás. Mindkét tárgyról külön jegyzőkönyv veendő fel.

Az értekezlet tagjai egyénenként és együttesen kötelesek intézkedni aziránt, hogy az értekezleten megállapított, a gabonagyűjtést gátló akadályok kikapcsolatassanak, a panaszok orvosoltassanak és az esetleges visszaélések megtoroltassanak. A tett intézkedések jegyzőkönyvbe veendők és a miniszterhez felterjesztendők.

Külön mellékleteken sorolja fel a miniszter azokat a kérdéseket, amelyeket az értekezletnek tárgyalnia kell. Ezek a gabonagyűjtést illetően: mennyi gabona vétetett igénybe; mennyit szállítottak már be; mi az oka a visszamaradásnak; milyen intézkedések történtek az akadályok elhárítására; mikorra remélhető a kontingens beszolgáltatása? Az ellátatlanok névjegyzékének első felülvizsgálása megtörtént-e; mennyi volt az ellátatlanok száma a felülvizsgálat előtt; hány személy töröltetett; a lisztkiutalásban volt-e

fennakadás és mi volt az oka; a liszt minősége ellen volt-e komoly kifogás; mely malom lisztje miatt; megvizsgáltott-e a liszt; a hatósági ellátást képező cikkek (só, cukor, petroleum) szétosztása rendben folyik-e; merültek-e fel panaszok és orvosoltattak-e?

A debreceni közellátási értekezlet elnöke Zöld József tb. tanácsnok lesz, aki a polgármester helyett évek óta páratlan odaadással intézi a közellátás ügyeit. Ő fog intézkedni az első ülés összehívásáról is.

„Örökéletű a magyar-olasz testvériség”

A triestzi árumintavásár megnyitása

Triesztből táviratozzák: Alessio olasz kereskedelmi és iparügyi miniszter október 9-én nyitotta meg a triestzi árumintavásárt. Magyarországból száznál több kereskedő, iparos, illetve gyáros vett részt a vásáron.

A megnyitáson a miniszter örömmel üdvözölte a nagy számban megjelent magyar résztvevőket, akiknek nevében Miklós Elemér dr., az olasz-magyar kamara igazgatója, olasz beszéddel válaszolt. A miniszter viszonzválaszában Olaszország és Magyarország testvéri megértését örökkévalónak mondta. A magyar áruminták kirakása már megtörtént.

Hírek a románok visszavonulásáról

A M. T. I. jelenti: A román demarkációs vonalon s ettől keletre történő eseményekre csak ez a szó illik: zavar. A román őrősek szeptember 25-én mindenkit visszaűztek, aki lakóhelyéről keletre iparkodott. Az Áradra, Temesvárra törekvőket valóságos tortúra alá helyezték. A román katonák tozódottak a piacra szánt élelmiszerek elköltésében. Maguk a városok pedig élelmészeti krízisbe sodorítottak. Amint azonban hír jött, hogy a franciák Ujszegedre bevonultak és egy 250 tagból álló, ugyancsak francia osztag Temesvár-Gyárvárosban kiszállt, egy csapással megváltozott minden. A forgalom helyreállt; de csak pár napra s a régmúlt idők tértek vissza. Mintha semmi sem történt volna 1914 óta, ugyszólván minden igazolítás nélkül jártak az emberek ide-oda, ahova nekik tetszett. De már október 4-én ismét teljes volt a szigor. Október 9-én végre megérkezett a demarkációs vonalon át az első (magyar nyelvű) távirat Temesvárról, de a helyi közlekedésnek, kivált Áradra és Temesvárra, itt-ott alig legyőzhető akadályai vannak. Mióta a koronát beváltották (1 lei — 2 korona) az elégedetlenség növekedett, különösen a román katonák között.

A sokszor megállapított visszavonulási időpont eggyel ismét szaporodott. Az új terminus október 25, román naptár szerint, ami a mi időszámításunk szerint november 7-nek felel meg. Erről a visszavonulásról szóló hír ismét Zám-ot említi meg, mint határt, délfelé Karánsebest, északra pedig egy egyenes vonalat állít fel a határon, mely Deéstől Kirlibaba irányába húzódik. (Szege-di Napló).

Csigéné sonka, szalámi, császárhús, füstölt kaszoni, naponta friss tepertő, esténként meleg kolbász, pácolt esemeszalonna és kolbász különlegességek állandóan. Batthyányi-utca 6. sz.

Bécs, hír érke Massary vetítse Massary tét nem Svájcha kozik F engedél Budap

ujság szerint rolyi M szül az vel vis ország

Műnc Mihály szabb teleped távozni cheni lyító p miatt dási en

köztz

leg Sc Pia

Zav

Bécs, Presse

szociál tak rem

mellett liltottá munká

zások ben m

ták me című e

porrá nyek l

általár a sztrá

ták v kások

Fé

H

Pia

M

sors

V

Bécs

holna másoc

Köztu serede

az ált ugras

nagy lapjai

mélye tették

hasen delem

mint

Há

sal sz párt,

harco szint

inter tyéns

kori levet

polgá is az

aló p már

ténys js k

Károlyi Mihály Svájcban

Válni készül Károlyi felesége

Bécs, szept. 16. Prágából az a hír érkezik, hogy Károlyi Mihály Massarykot arra kérte, hogy közvetítse Párisba való kiutazását. Massaryk azonban ezt a közvetítést nem vállalta. Károlyi egyelőre Svájcba utazott és onnan próbálkozott Franciaországba beutazási engedélyt szerezni.

Budapest, október 15. A 8 órai újság bécsi tudósítójának közlése szerint arról beszélnek, hogy Károlyi Mihály felesége valószínűleg az urától és két gyermekével vissza akar térni Magyarországra.

München, október 16. Károlyi Mihály gróf Bajorországban hosszabb tartózkodásra akart megtelepedni, miután Csehországból távozni volt kénytelen. A müncheni rendőrség azonban Károlyi politikai megbízhatlansága miatt a beutazási és tartózkodási engedélyt megtagadta.

KEZTYŰK,

kötszerek gummi harisnyák, nadrágtartók legnagyobb választékban
Schön Sándornál
Piac-u. 14., Csapó-u. sarok.

Zavargások Triesztben.

Bécs, október 16. A Neue Freie Presse jelenti Triesztből: Az itteni szocialisták tegnap tüntetést akartak rendezni Szovjet-Oroszország mellett, a tüntetést azonban be tiltották. A nacionalisták és a munkások között heves összetűzések voltak, melyek során többen megsebesültek. A nacionalisták megfáradtak az *Il' Lavoratore* című szocialista lap épületét és porrá égették. A tegnapi események következtében a mai napra általános sztrájkot hirdettek, de a sztrájkot csak részben hajtották végre. Csak a kikötőmunkások szüntették meg a munkát.

Férfi fehérneműket

készít
HERMAN
NÁNDOR és Tsa
Piac-utca 10. Békával szemben.

Német-Ausztria sorsdöntő vasárnapja

Vasárnap kezdődnek az osztrák választások

Bécs, okt. 16. Német-Ausztria holnap vasárnap választja meg a második nemzetgyűlés képviselőit. Köztudomású, hogy milyen elkeseredett korteskedés előzte meg az általános választásokat. Szétugrasztott választói gyűlések, nagy utcai tüntetések, a pártok lapjainak irtó sajtóhadjárata, személyes hajszák nyilvánvalóvá tették, hogy Ausztriában még sohasem volt olyan hatalmas küzdelem a politikai hatalomért, mint amilyen a mostani.

Három nagy párt áll egymással szemben. A szociáldemokrata párt, amely a bolsevizmus ellen harcol, de nyíltan még sem vall színt és nem foglal állást a II. internacionale mellett. A keresztény-szocialista párt, amely egykori konzervatívizmusából sokat levetett és többé nem is számít polgári pártnak, hiszen önmaga is az egész népet magában foglaló pártnak hirdeti magát, ami már új elnevezéséből — »keresztény-szocialista népszövetség« — is kiderül. Végül a német nem-

zeti párt, az úgynevezett nagynevetek, akik ugyan kétségtelenül legközelebb állanak a keresztény-szocialistákhoz, programjuk azonban fentartja a német birodalomhoz és pedig a császári német birodalomhoz való csatlakozást.

A kisebb pártok a polgári munkáspárt, a demorapárt, a zsidó

nemzeti cionista párt, a nemzeti szocialista párt, a csehek pártja és végül a kommunisták pártja, amely az idén első alkalommal fog a választásban mint önálló párt az urnák elé járulni.

A választástól sok függ: Német-Ausztria sorsa, de talán a szomszéd nemzeti államoknak életbevágó érdekei is.

Petri Elek dunamelléki püspök a Baltazár elleni támadásokról.

„Az ítélet csak felmentő lehetett”.

Budapesti tudósítónk jelenti: A 8 órai Újság ma esti száma azt írja, hogy a református lelkészek egy csoportja az ország lelkészi karát legközelebb Budapestre összehívni készül, hogy állást foglaljanak Baltazár Dezso Dr. püspök ellen. Azt is írja, hogy a dunamelléki egyházkerület vezető embereinek egy tábora el van szánva, hogy kilépnek a református egyházból, ha Baltazár püspök nem hagyja ott a püspöki széket.

A 8 Órai Újság megkérdezte Petri Elek dr. dunamelléki püspököt, aki a következő nyilatkozatot tette:

— A lelkészek mozgalmáról nem tudok, nem is hiszem, hogy az én egyházkerületemben ilyen irányú mozgalom lenne. Hogy a lelkészi kar gyűlést tartson, melyen a Baltazár-üggyel is foglalkoznék, ahhoz joguk van, de kizártnak tartom, hogy külön gyűlésezzenek a Baltazár püspök ügyében.

— A másik mozgalomról, mely az egyházból való kilépéssel fenyeget, én is tudok, a reformá-

tus egyház több vezető embere előttem is tett olyan kijelentést, már nyomban a Balogh-féle indítvány leszavazása után, hogy kilép az egyházból. Én azonban nem tartom komolyknak ezt az első felhevülésben tett kijelentést, mert nem hiszem, hogy a református egyháznak olyan hívei lennének, akiknek vallásos meggyőződése és vallási érzése csak annyira erős, hogy egy személy kedvéért kész azt feláldozni.

— Én is tagja voltam annak a rendkívüli bíróságnak, amely Baltazár püspök ügyével foglalkozott és kijelenthetem, hogy igazán lelkiismeretes vizsgálat után hoztuk meg a döntést, mert a püspök ellen felhozott vádak sem külön-külön, sem együttesen nem olyan természetűek, melyek indokoltá tennék fegyelmiúton való eltávolítását. Baltazár magatartása és politikai szereplése az ő egyéniségében rejlik. Vádat emelni lehet ellene, de lelkiismeresen megvizsgálva ügyeit, az ítélet csak felmentő lehet.

Be kell jelenteni a haszonbérleti szerződéseket

A város határában fekvő földbirtokok vagy bármiféle jogok haszonbérlete iránt 1920. évi október 1. előtt kötött minden olyan szerződést, amely 1920. évi október 1-én még hatályban volt — akár készült a szerződésről okirat, akár nem, — még akkor is, ha a szerződés illetékszabás végett már be volna mutatva, kötelesek a szerződő felek legkésőbb az 1920. év végéig a városi adóhivatalnál a 3. számú hivatali helyiségben bejelenteni.

Az írásba nem foglalt haszonbérleti szerződéseket, ha az évi bér 1000 koronánál, illetve részes haszonbérleteknél a bérlet terület 5 kat. holdnál nem nagyobb, fel vannak mentve ez alól a bejelentési kötelezettség alól.

Ha azonban ugyanazon felek között 1920. évi október 1-én két vagy több, különböző időben kötött haszonbérleti szerződés állott volna fenn, akkor — az évi bér, illetve a bérlet terület nagyságára való tekintettel nélkül — valamennyi szerződést be kell jelenteni.

Azok az írásba nem foglalt haszonbérleti szerződéseket, melyeket 1920. évi október 1. előtt kötöttek ugyan, de amelyeknél a bérlet a haszonbérletbe 1920. évi október 1. előtt még nem lépett be, nem a városi adóhivatalban kell bejelenteni. Szóbeli bejelentést csak írásban járatlan felek tehetnek. A szóbeli bejelentést jegyzőkönyvbe kell foglalni.

A bejelentésnek, illetve az arról felvett jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell:

- a) a haszonbérbeadó és haszonbérlet (ha többen volna) valamennyiüknek) nevét, foglalkozását és lakhelyét;
- b) a bérlet földbirtoknak vagy jognak pontos megjelölését;
- c) az ingatlan nagyságát és kivételét;
- d) a szerződés időtartamát, a kezdő időpontnak és lejáratnak naptári megjelölésével;
- e) az évenként fizetendő haszonbér összeget, részes haszonbérletknél pedig a termésnek a bérbeadót évenként megillető hányadát (pl. fele

vagy harmada) és ennek pénzben kifejezett átlagos értékét;

f) azoknak az egyéb (mellék) szolgáltatásoknak a megjelölését, amelyeket a haszonbérlet a bérösszeg fizetésén (részes bérletknél a termés hányad szolgáltatásán) kívül teljesíteni köteles. Pl. az ingatlan után járó adóknak vagy biztosítási díjaknak akár közvetlenül, akár haszonbérbeadó kezéhez leendő megfizetése, bizonyos termények átengedése stb.

A bejelentésben a mellékszolgáltatásoknak pénzben kifejezett értékét is fel kell tüntetni. Ha az érték a bejelentés időpontjában számszerűen pontosan meghatározható nem volna, mert pl. a később kivetendő adók összege még ismeretlen, vagy mert nem lehet tudni, mint fog alakulni a jövőben a kiszolgáltatandó termények ára, akkor a bejelentés idejében fennálló viszonyok, pl. a bejelentés éve vagy az azt megelőző évre kivetett adók, a bejelentés évében elért vagy várható terményárak stb. alapján kiszámítható hozzávetőleges értéket kell beszámítani.

Ha a szerződés írásba van foglalva és illeték kiszabás végett már be van mutatva, vagy annak illetéke bélyegben már le van róva, akkor ezt a körülményt a szerződés bejelentése alkalmával igazolni kell. Az igazolás a bemutatási záradékkal ellátott, illetve a kellően felbélyegzett eredeti okiratnak vagy a szerződés után kizsábotott illetékről szóló fizetési megmaradásnak felmutatásával történhetik. Ilyen igazolás esetében a tényleges pontban megjelölt adatok bejelentése elmaradhat.

Aki a bejelentést elmulasztja, az illeték háromszoros fizetésének, ha pedig a szerződés már be volt mutatva illeték kiszabás végett, az ismételt fizetésnek teszi ki magát.

DOLLART

és más idegen pénzeket legmagasabb napi áron vált be

GÖTSCH SÁNDOR

bankirodája DEBRECZEN,
Piac-u. 38. I. em. Főposta mellett.

DOLLÁR- RANKAI KENYÉRPIAC

HIREK.

Csonka Magyarország —
nem ország,
Egész Magyarország —
mennyország!

— Kinvezések. A főispán Pálfi Zoltán dr. tb. aljegyző díjas közigazgatási gyakornokká nevezte ki. Behelyesítette a főispán Nagy János helyettes irnokot irodatisztnak, Szini Vince állandósított napidíjast pedig városi irnoknak.

— Szén. Az utóbbi napokban valamivel javult a világítási vállalat szénellátása. Három nap előtt 80, tegnapielőtt 55, tegnapi 65 tonna szén érkezett. A szén-szállítás javulása lehetővé tette a világítási vállalatnak, hogy tegnaptól kezdve már délután 3 órától szolgáltatson áramot.

— A pallagi birtok. A városi tanács ma délelőtti rendkívüli tanácsülésen foglalkozott a pallagi III. számú tagbirtok bérletére hirdetett újabb árlejtés eredményével. A tanács az árlejtés eredményét jóváhagyta és a legtöbbet, 255,000 korona évi bért ígérő Kellner Tibornak kiadta a bérletet.

— Kedvezmények az 1899. évfolyambeli behívásánál. A honvédelmi miniszternek az 1899. évfolyambeli pótszemléjéről szóló rendelete értelmében a háború alatt már tényleges katonai szolgálatot teljesített 1899. évfolyambeli hadkötelesek, ha igazolják, hogy tanulmányaikat közép- vagy főiskolán folytatják, illetőleg tanulmányaikban csak katonai szolgálatok miatt állott be megszakítás, az előadások tényleges tartására a csapat-est által szabadságot. Tanulmányi szabadságot nem igényelhetnek azok, akik a háború alatt fel voltak mentve, vagy csak a most foganatosítandó pótszemle alkalmával lesznek alkalmasak. Azok a családfentartók és öröklött mezőgazdaságok birtokosai, akikről csal. djuk fentartása és birtokuk megmivelése minden kétséget kizárólag függ, kérelmükre tartósan szabadságot. A folyamodványok lehetőleg a bemutató szemle alkalmával nyújtandók be. Az egyévi önkéntesi karpaszománya viselésére a megfelelően igazolt tudományos képzettség jogosít, minden egyéb szolgálati előny biztosítása nélkül. A papjelöltek és felmentett papok részére a tényleges szolgálat teljesítése alól való mentesítés változatlanul érvényben marad.

— A debreczeni vas- és témmunkások ma 17-én délután 3 órai kezdettel tartják kabarával egybekötött nagyszabású megnyitó táncmulásukat, a Munkás Otthon (Margit-fürdő) disztermében. A tiszta jövedelem a csoport munkanélküli tagjai javára fordítatik. Felülvezetéseket köszönettel fogad a rendezőség.

— A fehérneműek tisztítási díja. Az árvizsgáló bizottság kimondta, hogy a fehérnemű-tisztító üzemek az általuk végzett munkáért felszámítható díjakat üzleti üzemköltségeknek és méltányos hasznuknak megfelelően maguk állapítják meg, az úgynevezett kilós ruha és keményített gallér kivételével. A kilós ruha tisztítási díja kilogrammonként 8 korona 50 fillér, ha a tisztításba adott ruha össz súlya a 100 kg-ot meghaladja, a fehérnemű tisztító üzletek 10 százalékos engedményt kötelesek adni. A népjóléti intézményeknek (kórházaknak, árvaházaknak stb.) a 100 kg-ot meghaladó tételek tiszt-

titási díjából legalább 20 százaléknak emelendő köteles a fehéreműtisztító intézet levonásba hozni. A keményített gallér tisztítási díja darabonként 1 korona 80 fillér.

— **Jótekonyság a menekültekkel.** Az elmúlt héten a következő adományok folytak be a menekültek javára: Szabó Kálmán gyógyszerésztől 50 kgr. sütőtök, Apolló moztól 50 drb. ingyen mozi-jegy, Szomjas Gusztávól 20 kor., Debreczen szab. kir. város a katonák-műkedvelők által rendezett Bajtársi est bevétele után fizetett 282 kor. 75 fill. vigalmi adót mint adományt visszautalta, Surányi Központi kávéház tulajdonostól 145 korona adomány. Fogadják a jószívű adakozók az O. M. H. debreczeni ki- rendeltségének forró köszönését. — Menekültügyi kirendeltség.

— **Ipari munkaközvetítés.** A debreceni hatósági munkaközvetítő- nél foglalkozást kaphat 311 szakmunkás férfi, 6 nő, 76 segédmunkás férfi, 18 nő. Foglalkozást keresnek: Szakmunkás férfi 98, nő 2, segédmunkás férfi 39, nő 15, tanoncot 14-et keresnek. Mindenben házi-cselédet 52 keresnek helyben.

— **A közalkalmazottak cipő ellátását** illetőleg felhívjuk mind- azokat, akik igényüket eddig be nem jelentették, vagy ezt el nem ismerték, a számfeljelölt állampénztárnál haladéktalanul jelentkezzenek. M. Kir. pénzügyigazgatóság.

— **A Nyukosz és a Turul.** Em- litettük már, hogy a Turul Biztosító R.-T. a Nyukoszzal egyesült: szer- ződést kötött. A Nyukosz célja, hogy a nyugdíjas, rokkant katonák, özvegyek és árva alapját a szerzett élet, tűz, betörés stb. biztosítások után járó százalékkal gyarapítsa. Biztosi- tások szerzésére ügynököket nem alkalmaz a Nyukosz, hanem alkalmat nyújt a nyugdíjas, rokkant katonák- nak és özvegyeknek, hogy azok fog- lalkozzanak biztosítások szerzésével és a szerzett biztosítások után juta- lékokban részesüljenek, miáltal nehéz sorsukon segítve lesz. A felsoroltakat figyelembe véve, felkéretnek egy a helybeli, valamint a hajdumegyei és vidéki nyugdíjas, rokkant katonák és özvegyek, hogy ha a Nyukosz részére biztosítások szerzésével foglalkozni kívánnak, Debreczen, Piac-utca 19 szám, emelet, a Turul-Nyukosz biz- tosítási irodában megjelenni szíves- kedjenek, ahol a kellő kioktatásban részesülnek, úgy hogy a biztosítások szerzéséhez hozzá is foghatnak. Mi- vel jótekonny célról van szó, hazafias kötelességet teljesít az, aki a magasz- tos cél elérésében közreműködik, illetve azt támogatja. A Nyukosz biztosítási osztály vezetője.

— **Propaganda előadások.** Vasárnap délelőtt 11 órakor a vármegyeház dísztermében kezdi meg a Székely Társaság sorozatos propaganda előadásait a megnyitó matinéval. A legköze- lebbi előadás kedden október 19-én délután fél 6 órakor lesz a következő érdekes műsorról: 1. Erkel F. Himnusz, éneklő a «Kál- vin-Ennekar». 2. Kozma Andor: «Karthagói harangok» című költe- ményt szavalja Zambory Sándor ref. theol. 3. »A nemzetiségi jogok fejlődése Erdélyben 1541-től a világháborúig« címmel előadást tart dr. R. Kiss István, a Székely Társaság társelnöke. 4. Ifj. Főve- nyessy B. s »Magyarok imája«, éneklő a »Kálvin-Ennekar.« A következő előadás október 22-én lesz.

— **Elcseserlém** 5 szobás föld- szintű lakóházat forgalmas helyen nagy udvar istálló, baromfi és disznó- állal, nagy pince s egyéb mellék- helyiségekkel egy Piac-utcai első eme- leti modern utcai lakással. Levélbeli ajánlatokat «Csere» jellegre a kiadóba kérek.

— **A közalkalmazottak bes- szerzési csoportjának közle- ményei.** Felkérjük a csoport kötelekébe tartozó testületeket, hogy tagjaik hagymaszükségletét e hó 19-ig bezárólag pénzügyi palota földszint 12. sz. jelentsek be. A hagyma a Magyar Köz- tisztviselők Fogyasztási Szövet- kezetének értesítése szerint ked- vezményes árban lesz kiosztva.

— **Meghívó.** A máriapócsi tanke- rület f. hó 19-én Nyirgyulajban tartja öszi gyűlését, melyre Magyarország összes gör. kath. tanítóit tisztelettel meghívja Ivancsó Jenő Odón kán- tortanító és szerkesztő. — Elegendő létszám mellett megalakul a Görög- katolikus Tanítók Országos Szövet- sége.

— **Rendőri hírek.** Nagy Sá- muelné Arany János-u. 21 számú lakásának nyitott előszobájából egy besurranó tolvaj egy 6000 koronát érő prêmeskabátot ello- pott. — Zapirnyák János rokkant- katonától, aki a mezőgazdasági rokkant- iskolánál van alkalmazva ismeretlen tettes 7.5000 koronát lopott el. A rendőrség mindkét ügyben nyomoz. — Sze- rencsi Ferenczné, Meszena-atea 12 szám alatti lakos a kenyér- piacon, tetten érte Móra Elé nevű notórius zsebtolvajnő amint 54 koronát tartalmazó pénztárcá- ját el akarta lopni. A tolvajt át- agta a közvetlen posztoló rend- őrnök.

— **Gazdátlan aranyéksze- rek.** Még ez év augusztus elsején történt, hogy a Budapestről, Deb- reczen felé haladó vonatról ne- héz sárgabőrűtáskával egy 15-16 évesnek látszó fiú szállott le. A bőrtáska fehéreművekkel és aranyékszerekkel volt dusan meg- rakva a tartalmát az ismeretlen fiú még ott az állomáson áru- sítani kezdte. Az állomás személy- zete igazoltatni akarta a fiút, de az ott hagyta a táskát és futás- nak eredt. A táska, amelynek tartalma valószínűleg többféle lopásból eredt, most a rendőrség őrzetében van s a rendőrség felhívja azokat, akik- től fehéreműveket és aranyéksze- reket loptak el, hogy a bőrdőnő tartalmát az államrendőrség pa- lotájában (Kossuth-u. 20.) tekint- sék meg.

— **Sírkoszorúk** a legszebb kivitelben, ugyiszintén viasz menyasszo- nyi koszorúk és fátvok gyári ár- ban, nagyban és kicsinyben Jünker művirág- és sírkoszorú-gyárában Piac-utca 26/b. Passage.

vatalnál, hanem az állampénztárnál jelentendők be.

— **Franciá drill,** batiszt, fűzők- nek haskötőknek érkezett Goldstein Karolinához, Miklós-u. 5.

— **Könyvtárakat** legmagasabb ár- ban vásárol az Alföldi Antiqua- rium, Piac-u. 18., Tisza-palota.

— **Női felöltők és kosztümök,** eredeti bécsi modellek, valamint leánya felöltők nagy mennyi- ségben érkeztek Frank Sándor céghez, Debreczen, Piac-utca 42.

— **»Héra«** kézimunkaüzlet, — fe- héreműjavitóval — és Kolosné nyakkendő-terme Simonffy-utca 5.

— **Vegyen »LUCIFER«** takarékgyertyát! Kapható a »Han- gya« üzletében. (Rózsa-utca 2.)

— **Alakítsa** kalapjait Széll és Kósánál, Piac-u. 63., ahol a legújabb divat szerint gyorsan és pontosan elkészül.

— **Dynamó gépeket,** kapcsoló táblá- t, villanyműszereket, mozgósínház berendezéseket eladok, veszek, vagy cserélek. Földvári Debreczeni I. Elek- trotechnikai gyár Széchenyi-u. 55. Telefon: 168.

— **Az új bélyegtörvény** ügyvéd, kereskedő és pénzügyetnek külö- lözhetetlen kézikönyve (z s e b a l a k) ára korona 13.80. Kapható Hege- dűs és Sándor irod- és nyomdai r.-t könyvkereskedésében. Telefon 54.

— **Koros Sándor** újonnan átala- kitott uri és egyenruha divatüzlete, Piac-utca 69. Nagy raktár divatszö- vetekben és az összes katonai felsze- relésekben.

Meleg gyermekruházati cikkek, meleg szveterrek, garni- turák, prima harisnyák, keztyűk, ruhák, esecsemő holmik legolcsóbban Dr. HEGEDŰSNÉ

Gyermek-divatházában Simonffy-utca 2.

SZÍNHÁZ.

A színházi irodák jelentése:

A Csokonai-színházban ma vasárnap délután 3 órakor. mér- sékelt helyárrakkal a *Silvio kapi- tány* c. nagyhatású dráma kerül színre a főszerepekben Bánhidy Józseffel, László Gyulával, Szend- ró Gyulával, Kaszab Annával és Lukács Juliával. Este 7 órakor bérletszűnetben a *Próbaházasság* c. énekes vígszínművet játszó- kat, amelyben az egész énekes társu- lat élén fellépnek Rácz Ada, Bán- hidy József, Szalma Sándor, Hel- tay Andor, Szigeti Jenő és mások. Hétfőn este a *Próbaházasság*, ez a végtelenül kedves, hangulatos, a legszebb magyar nótákkal ékes darab A) bérletben kerül színre.

Kovács Lili, Dan Norbert, Sze- mere, Berky a Vígyszínházban. Ma vasárnap délután és este szülő műsorokkal és darabban lépnek fel a Vígyszínházban. A tartalmas műsor, mely öt darabot, 15 új szöveget és *Gách János* táncmü- vész számaival foglalja magában, a tegnapi bemutatón óriási sikert aratott és teljes egészében kerül színre délután mérsékelt hely- árakkal és este rendes hely- árakkal.

Hűség oktató előadások az Apollóban, délután 3 és 4 órakor Nordisk-műsor mérsékelt helyárrak.

Jaccuse, párisi Pathé-film, regény 7 felvonásban. Közkívánatra, hogy mindenki megnézhesse, ma vasárnap az Arany Bika mozi mutatja be ezt a nagyvették, kitűnő filmet. Előadá- sok 3, 5, 7 és 9 órakor. Jegyelővétel.

Cesarina II., A világ urnöje má- sodik részét ma vasárnap utoljára mutatja be az Uránia. Holnap hétfőn a harmadik rész kerül műsorra. Jegyelővétel. Vasárnap négy előadás 3, 5, 7 és 9 órakor.

Aranyvilla III., amerikai kaland- történet harmadik részét mutatja be ma vasárnap az Apolló. Előadá- sok 5, 7 és 9 órakor. Jegyelővétel.

Cesarina III., harmadik rész hol- nap hétfőn az Urániában.

DOLLÁRT
és más idegen pénzt legolcsóbban veszek
SIMON GYÖRGY
Debreczen, Kossuth-utca 11.

SPORT.

— **A debreczeni katonák nagy bajnoki versenye** ma délután 2 óra 30 perckor lesz a DTE nagyver- dei pályáján megtartva. Különös lát- ványosság számba megy az itt elő- szőr bemutatásra kerülő csapat sza- badgyakorlatok, svéd torna és piramis mutatványok.

TÖRVÉNYSZÉK.

— **Rablóbanda** a törvény- szék előtt. 1917 októberében a Hajduböszörményi környező Pe- töfi, Boeskey, Kossuth és a deb- reczeni Homokkertekben többta- gú tolvajbanda garázdálkodott. Pajtákat, elhagyott házakat tör- tek fel és a kirabolt helyekről a mosóteknőtől a ruhaszártó kö- télig minden elvittek. A csendőrség hosszas nyomozás után kerít- tette meg a tetteseket Sári Már- tonné, Németh Imre, ifj. Borbély István és Márton Imréné szemé- lyében. Hogy a banda zsákmá- nya mennyi lehetett, következtetni lehet abból, hogy a csend- őrség a bűnjelek elkobzásakor, az orgazdától, idős Borbély Ist- vántól, idős Borbély Istvánnétől, Kiss Klárától és Kiss Zsuzsánná- tól két-három szekerre való ház- tartási és egyéb cikkeket hozott be Debreczenbe. A tolvajok és orgazdák ma állottak a debreczeni törvényszék elé harmincnyé- rendbeli lopás és orgazdaság vád- jával terheltten.

A püspök atyafisága

— Regény. —

Írta: IVÁNYI ÖDÖN. (149.)

Veron, ha öntudata nincs úgy szanaszét kuszálva, észrevette volna, hogy ez a leány oly tőp- renkedő, bus képpel jár-kele kö- rülötte, mint aki nyitját keresi egy szomorú titoknak. Csak ak- kor lett figyelmes szállásadója el- borult kedvére, mikor Biri oda- térdelt elébe s olyan gyengéd, résztvevő hangon, mint aki be- teghez szól, arra kérte Veront, hogy engedje meg, hadd huzza le cipőit.

Veront nem annyira e váratlan szolgálatkészség, mint inkább a lány szomorú, sajnálkozó nézése úgy megzavarta, hogy alig tudott mit mondani:

— Nem, nem. Hagyja, kérem. Köszönöm.

A leány csak ott térdelt előtte s nézett reá bus tekintetével. Ve- ron még inkább megzavarodott és nem tudott ellentálni, mikor Biri a kezébe kerített cipőket kezdte huzni lefelé.

— Egészen fölzótt és mint a jég, olyan hideg, — szölt Biri s ölébe véve a szegény kis lábakat, elkezdte azokat kezei közt me- lengetni... Akarja, hogy theát készítsék? Félek, meghűtötte magát.

— Köszönöm. Nem kívánok semmit. Nyugodjék le kérem. Elég sokáig virrasztott már egy is miattam.

— Oh, ami a virrasztást illeti, az nálam megszokott dolog. Rit- kán alszom hajnal előtt.

— És észrevéve, hogy rosszat val- lott magára, hozzá tette — men- tegetődzéskép:

— Serdülő leánykoromban gép- lány voltam egy nyomdában. Ott a munka éjfélt után kezdődött. Akkor szoktam meg, hogy nap- költekor menjek ágyba.

Egyszerre sajátságos, tömeges zaj hallatszott a fejk fölett. Mintha a felső lakásban egyszerre husz-harminc ember taktusra verné a padlót fakalapácsokkal. Biri haragos elképedéssel nézett föl a mennyezetre.

— No jóczakát neked éjszakai nyugalom! Hisz odafönn megint báloznak. És hogy éppen mostan! Hogy az ördög vinné el őket bálostól, mindenestől!

Elkezdte magyarázni Veronnak, hogy az emeleten egy színész- nő lakik, énekesnő a népszínház- nál. Folyt. köv.

Népbiztosítási osztályunk részére a szakmában jártas

üzletszerzők

fix fizetéssel felvétetnek. Jelentkezés irodánkban d. e. 9 és 12 óra között Piac- utca 42. Kezddők ugyanott kioktatásban részesülnek.

Magyar Országos Biztosító r.-t.
Piac-utca 42.

Meghívó.

A »Debreceni Kereskedelmi Csarnok« 1920. évi október hó 31-én (vasárnap) d. e. 11 órakor helyiségei- ben (Arany János-utca 2.) tartja ren- des közgyűlést, amelyre t. tagjain- kat tisztelettel meghívjuk.

Az elnökség.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó. 2. Választmány jelentése. 3. Számvizsgáló-bizottság jelentése. 4. Jövő évi költségvetés megállapítása. 5. Számvizsgáló-bizott- ság kiküldése. 6. Szavazatszedő-bi- zottság és jegyzőkönyv hitelesítőik kiküldése. 7. Esetleges indítványok. 8. Elnökség vagy választmány eset- leges bejelentése. 9. Tisztikar és vá- lasztmány választása. 10. Tisztelet- beli tagok választása.

Festést, vegyztisztítást nagyon gyorsan és olcsón vállal, kemény elejű inget, gal-
lért 8 nap alatt készíti a
HATTYU
gőzmosóda, Bethlen-utca 3. sz.
Gyászfestés 24 óra alatt!

Viszketőség, ruh., sömör gyógykezelésre jó hatású szer a szívtelen és kellemes illatú Gerő-féle
Boróka-kenőcs
Ára 15, 25, 40 kor. Hozzávaló Boróka-nyáron 22 kor. Kapható minden gyógyszerboltban. Debreceni főtereket a Gyógy-Áru Kereskedelmi Rt.-nél. Készít: HANNA Gyógy-zerézi Laboratorium
BUDAPEST, IX., Báday-utca 12. sz.

Mustot Ujbort Óbort
vesznek legmagasabb napi árbán
Friedländer Testvérek
bornagykereskedők
Széchenyi-utca 29. sz.

Arany, ezüst ékszerek
alakítását és javítását legolcsóbban és leggyorsabban készíti
WEISZ ékszerész,
Püspöki palota.

Óra- és ékszerjavító műhely
Hunyadi-utca 12. sz.
8 nap alatt mindenféle javítást jótállás mellett elkészítik
KOHN MÓR.

„FRICZI”
KALAPSZALONBAN
óriási választékban legjobb kalapok kaphatók
Városházával szemben
Piac utca 31. szám.

Hornyolt és hódfarku fedélcserép
kapható
SCHIFFMANN
építkezési anyagraktárban,
PESTI-UTCA 3. SZÁM.

128-130% marónátron,
I-a világos esontenyv, földfestékek, cserzőanyagok és egyéb vegyi termékek kisebb-nagyobb tételekben legolcsóbb napi árbán kaphatók
Formica Vegyészeti Vállalat
Budapest, V., Bálvány-u. 18. félemelet

1, 2, 3, 4, 4 **collos deszka,**
faragott fa, fedélmez és fedélcserép kapható
Balog David fatelepen
Miklós-utca végén.

VÉNUSZ COSMETIKAI INTÉZET
Széchenyi-u. 16. sz. alatt
Foglalkozik kizárólag a kozmetika minden ágával, 10 nap alatt eltüntet a legmakacsabb arcbőr hibákat, u. m. májfoltot, szeplőt, mittessert, pattanást stb. Hajszálakat arc, mell és karról rövid idő alatt kiirt. Arc-massage jutányosan kapható bérletbe.

Kalapformáló műhely
Piac-utca 79.
KOHN HE ÉN
kalapszalójában legújabb bécsi modellek után velour-, filc- és bársonykalapok formálását, festését jutányos árbán nyolc nap alatt készíti.

Bélyegzőgyár és vésőintézet
PAULO I.
Telefon: 13-65.

Egy 16 HP. **személyautó** eladó.
Benzin kapható a Pannónia Garageban,
Piac-utca 42. sz.

Modernül berendezett szűcs műhelyben
javítások és alakítások jutányos árbán elfogadtatnak.
ADLER szűcsmester
Széchenyi-utca 40.

Új cipőraktár
legolcsóbb bevásárlási forrás
József kir. herceg-utca 2.
Vigszínházzal szemben.

Linoleum-Áruház
Szőnyeg, Linoleum és ágykészlet nagy választékban. Gummi-kabátok gyári árbán.
HAAS LIPÓT Linoleumárúháza
Ferencz József-út 58. Megyeháza mellett

Zománcozott főzőedények
kilönként olesó árbán kaphatók
FÜLÖP bádogos
Debrecen, Csapó-u. 3.

Terpentin,
firnisz, politurakk, koesilakk, simítóilakk, siccativ-brunolin, vaslakk, fehér és színes zománc legolcsóbban kapható
NEUMANNÁL
CSAPÓ-UTCA 8. SZÁM.

Napszamosokat Asszonyokat Gyerekeket felvesztünk
Egyetemi Építkezés
NAGYERDŐ.

Csokoládé Dessertek Likőrök
Cacaó Tea Rum
mindenféle esemege és felvágottak a legolcsóbb árbán beszerezhetők
Burg Sámuel
fűszer és esemege üzletében,
Csokonai-színházzal szemben.

HA PÉNZT AKAR
megtakarítani, készíttesse ruháit
ROTH M.
uriszabónál, öltönyöket legjobban kivételben tiszta gyapjú szövetből 3500 kor-tól már készíti.
József kir. herceg-u. 3. Arany Bika bérház.

Perfekt gépirónót és gyakoronokot
keres a
Kiskereskedők Árubeszerezési R.-T.
Debrecen. Ajánlatok személyesen fenti címen
Piac-utca 60. szám adandók be

Costümelmék, ruhaselymek
nagy választékban.
Saját női szabóság!!!
FRIEDMANN IGNÁC és FIA
női divat és confection áruház
Piac-utca 61., félemelet.

Brilliansért Aranyért Ezüstért
bámulatos árat fizetünk
Braun A. és Tsa
ékszerkészítők
Piac-u. 28. Passage.

Veszek bort
bármilyen nagy mennyiségben, legmagasabb napi árbán.
Borbizományi üzlet,
Varga-utca 34.

ÉDES NEMES PAPRIKA, 128% zsirszóda,
Japán rizs, bors, KOCSI-KENŐCS és mindenféle fűszer-és gyarmatárak legjutányosabb árbán beszerezhetők

Friedmann és Asztalos
fűszernagykereskedőnél
Széchenyi-utca 6. szám.

Vásznat, Szövetet, Selymet, Szőrmét, Bőrt stb.
8 nap alatt német anylin festékekkel legtartósabban és legszívesebben bármilyen színre fest a közkedvelt
„KOZPONTI”
kolmefestő és vegyztisztító intézet
Varna u. 1. szám, Iparbank-épület
Munkáitoknak árkedvezmény!!

Törley- és Palugyay-féle pezsgők,
Legkiválóbb esemegeborok és italok,
Ostsee, göngyölt esemege-halak,
Oroszhalak, heringek, valódi hollandi kővér pácolt halak legjobban minőségben beszerezhetők nagyban is

Ullmann Salamon
Kereskedelmi Részvénytársaság
fűszer- és esemege osztályán
Piac-utca 69.
Vármegyeházával szemben.

Vértessy Testvérek
Hatvan-utca 53. szám.
Autó, szántógép, nyersolajmotor, lokomotívok szakszerű átalakítása. Szerszámgyári és malomjavítókat, autogénhegesztéseket eszközöl.

Mindenféle **lakatos szakmába vágó munkát** elvégeztetünk
Új tüzhelyek és kályhák
állandóan raktáron.
FEKETE LAJOS
lakatosmester
PIAC-UTCA 66. SZÁM.

A Keresztény Fatermelő Szövetkezet tagjai
tűzifára
rendelést eszközölhetnek állandóan úgy hasáb, mint aprított állapotban minden mennyiségben, előleg befizetésekkel elfogadjuk, új tagokat felveszünk, a szállítás a hó 20-án kezdetét veszi.

Polyánszky Oroszt
tűzifa- és szénkereskedő, Piac-utca 58.
Szoboszlai-ut 1., 181. Telefon 182.

Mindenféle bádogosmunka
ereszcsatornák, horgonyozott vaslemezről üstházak üsttel napi árbán beszerezhetők. Javításokat elvégeztetünk
CZITROM LAJOS
épitész és díszműbádogos, Király-utca 2.

Cosmetikai intézetemet
Széchenyi-utca 16. sz. alól
Simonffy-utca 7. szám alá helyeztem át,
A legmodernebb villanygépek! Tíz nap alatt eltávolítok mindenféle teint-hibát, u. m. szeplőt, májfoltot, mittessert, pattanást, szemölcsöt, orr- és arcvörösséget. Hajszálakat, arc-, mell- és karról villannyal végleg kiirtom. Továbbá poudert, hajszépitőt, kebelkrém. Aromassage jutányos bérletben kapható.

Friss tojást
kisebb-nagyobb mennyiségben napi árbán állandóan veszek. Vidéken bevásárlókat keresek.
Pollák Zsigmond
tojásnagykereskedő Debrecen, Miklós-u. 13.

Saját érdeke,

mielőtt rövid, kötöttzövót, norfubergi és papírárakban szükségletét beszerezne,

az árák felől érdeklődjön

CSILLAG ADOLF

rövidáru nagykereskedésében Debreczen, Bádgos-utca 1. sz. Állandó nagy raktár
pipa és dohányzó kellékekben, cigarettapapírok és tüvelkekben, díszmű és galanterie cikkekben választékos nagyraktár. Cérna-árak legolcsóbb bevásárlási forrása.
Állandó alkalmi vételek női, férfi és gyermek harisnyákban, zsebkendőkből és szallag árakban.

Az árák felől személyesen tessék meggyőződni, szolid és pontos kiszolgálás.

„TURUL” Ingatlanforgalmi Iroda

Szent Anna-utca 29. szám, 1. ajtó.

Eladó házak:

1. Nyil-utca 97. sz. alatti 3 rendbeli lakással, vízvezetékekkel, villanyvilágítással ellátott ház. Egy kis lakás azonnal beköltözhető. Ára: 280,000 korona.
2. Déli-sor 21. szám alatti (Vargakert) 304 m² területű, 3 szoba, konyha, kamara, villanyvilágítás, jövizű kut. Külön gazdasági udvar, gyümölcsös, konyhakert. Ára 250,000 korona.
3. A Burgundia-utcai részen 3 modern nagy lakással bíró (17 szoba) ház. Azonnal beköltözhető egy 3 szobás lakás. A lakások parkettek, villanyval és fürdőszobákkal. Ára 680,000 korona.
4. Kabán nagyvendéglővel, 20 méteres nagyteremmel bíró ház, tel-

- jes felszereléssel, biliárd asztalokkal, lakó- és vendégszobákkal eladó. Valódi kincseshánya!
5. Rother-u. 32. (Beke-telep) ház. Azonnal beköltözhető. Ára 210,000 korona.
 6. Eötvös-utca 27. sz. nagytelkű ház 4 rendbeli lakással. Ára 280,000 koronára.
 7. Csillag-utca 91. sz. a. 5 rendbeli lakással. Ára 160,000 korona.
 8. Nyil-utca 107. sz. ház korszerű helyiséggel, 3 rendbeli lakással. Ára: 150,000 korona.
 9. Csillag-utca 41. sz. ház 5 rendbeli lakással, villanyvilágítással ellátva. Ára: 160,000 korona.
 10. Kabán, a Piac közelében vendéglővel, nagyteremmel és több lakószobával ellátott ház eladó.

Női és férfi kalapok
ujjalakítása 3 nap alatt
Piac-utca 9. sz.

Városi és állami tisztviselők
előnyárban részesülnek.

Női gyászkalapokat,
fekete ruhákat és blúzokat
válogatott kivitelben nagyban szállít
Horváth és Malász
BUDAPEST, Váci-utca 26. szám.

Dr. FLESDH-féle **SKABOFORM-**
Leghatározott megújított!
KEMÉNY ÚJBÓL KAPHATÓ!
VIZSKETEGYSÉGET, SÖMÖRT, Nem piszkít, szagtalan, nappal is használható. Próbafelület, nagy tégely és csatlóci adagokban. Botórszólás aláírva való SKABOFORMPOUDER 6 korona.
Kapható minden gyógyszertárban. — TÖRÖK J. győgyllára tártban. — Főraktár: Budapesti Király-u. 12.

István-úti Cottage Szanatorium
Budapest, Hungária-körút 9. (István-út végén.)

Sebészet, szülészet és nőgyógyászat.
Ideg- és belgyógyászat. Orthopaediai és fizikális gyógyászati osztálya.
Vizsgyógyintézet. Röntgen laboratórium. Híző és soványító kurák.
Az orthopaediai és fizikális osztály vezető főorvosa Dr. ROTH A. főorvos.
Csontok, ízületek, izmok összes gyulladási és elgörbülései a legmodernebb gyógyeszközökkel kezelhetők.

Egy télen át sok pénzt takarít meg, ha „Lucifer”
takarékgyertyával világít. (1/2 decileter benzinnel 6 órán keresztül ég.) Kapható a „HANGYA” üzletében,
Rózsa-utca 2. szám.

Cigarettafüvelkek és papírok
bármely minőségben és mennyiségben kaphatók

FRANK REZSŐ Budapest, VI., Rajós-u. 20.
Kérjen mintázott árajánlatot!!

Fajalmát

és többi faj gyümölcsöt keres

Ullmann Salamon

Kereskedelmi Részvénytársaság

fűszer és csemege osztálya

Piac-utca 69.

Vármegyeházával szemben.

APRO HIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 10 korona, minden további szó 1 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szó K 15—, minden további szó K 150. Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítanak.

VÉTEL.

Aranyat,
ezüstöt, briliánsokat legmagasabb áron veszek Schiffmann ékszerész, Piac-utca 67.

Ócska olmot
tisztított állapotban bármely mennyiségben (10 lgtól) veszek. — Cim a kiadóban.

Fajalmát
diót legmagasabb áron veszek Csemegeüzlet, Hungária-kávéház mellett.

Libamáját,
tepertőt legmagasabb áron veszek Csemegeüzlet, Hungária-kávéház mellett

Elsőrendű tűzfát
nagyobb mennyiségben veszek. Árajánlatot kérjük lapunk kiadóhivatalába beadni.

4 szobás
családi házat megvételre keresek. Közvetítőt díjazok. Cim a kiadóhivatalban.

ELADÁS.

Kitűnő minőségű
gyapjú leány- és fiú-szettek nagy választékban kaphatók **Dr. Hegedűs Gyermekdivatházában** Simenffy-utca 2. szám alatt.

Mindenféle
új és használt butorok legolcsóbban beszerezhetőek Piac-utca 37. (Kis-templombazár.)

Friss elesztő
kapható a reggeli órákban Rosenthal Sándornál, Csapó-utca 19.

Eladó
új és használt butorok a legolcsóbbig. József királyi herceg-utca 20.

Üzleti eassza
eladó. — Csemegeüzlet, Hungária mellett.

Óriási
japán krizantémum vágya és tövesen kapható. — Ugyanott egy gazdálkodónak alkalmas téli kabát szalonért is eladó. Rákóczi-utca 28. szám. Keresztépület.

Varrógép
jó karban levő jutányos áron eladó. Tócsokert, Faiskola-u. 7.

Férfi ruhák
jókarban levők eladók Miklós-u. 37. Herczegné.

Fajvizsla
kőlyköt adok két darab házőrző komondor kőlykért. Simonyi-ut 17.

Tiszta
egész ives makulatura papír (újság) kapható lapunk nyomdájában.

KÉRÉSLET.

Szeszes italok
eladásában jártas úgynök fix fizetéssel és jutalékkal felvétetik. Cim a kiadóban.

Házmester
felvétetik november 1-re. Jelentkezni lehet a Pásti-utcai hitközség irodájában.

Elsőrangú
férfi és női munkaezők állandó munkára felvétetnek Riskó és Társaság női divattermébe.

Izraelita vallású
gyermek elemi vagy középiskolai tanulók oktatását elvállalja elleneséges megszállás alatti területről menekült diák. Héber olvasás tanítására is vállalkozik. Cime a kiadóhivatalban meg tudható.

Házgondnok
vagy házfelügyelő állást vállalna magántisztviselő. Megkeresést a kiadóba kér „Megbízható” jellegre

Egész házát
bérelnék udvarral a város belterületén, vagy a közeli külsőségen azonnali vagy későbbi beköltözésre. Cim megtudható a kiadóhivatalban.

Nagy
jövendelmű elsőrendű vállalatához társakat keresünk. Szakértelem nem kell. Cim a kiadóban.

Fűtőt
keresünk a folyó fűtési időnyre. Jelentkezhetni pénzügyi széképület I. emelet 12. sz. szobájában.

VEGYES.

Plisse-Gouvre
harangszoknyákból is készit Farkas Bella, Arany János-utca 20.

Jó
házi koszt kapható. Cim a kiadóba.

Uri papi család
teljes ellátásra felvesz 1—2 kisebb iskolai növendéket. Hatvan-utca 1., I. em. 8. sz.

Plisse-Gouvre
munkák gyorsan, szépen olcsón készülnék Péterfia-utca 25.

Butorozott
szobát keresek november 1-ére. Cim a kiadóhivatalban.

Mindennap
friss libahús kapható és zsirszűrést elvállal Weisz Mórné, Boldogfalva-u. 7.

Tarka
szalkás szőrű vadász-kutya találtatott. Tulajdonosa átveheti Bethlen-utca 50. szám alatt.

Francia-német
nyelvismerettel tanítást vagy irodai munkát vállalok. Ajánlatot „Tanár” jellegre kérek.

Zongorázn
tanítok könnyű módszerrel, kívánatra zenedai módszer szerint. Megbeszélések délután. Cim a kiadóhivatalban.

Gyermekeket
az iskoláidény kezdetével (ritualis kosztolásra) vállalok teljes ellátásra. Legjobb gondozást biztosítok. Herczegné, Miklós-utca 37.

Gyertya
Kocsikenőcs
Terpentin
Lenolajkence
Morganyfehér
Litophon és minden egyéb festék-, fűszer- és gyarmatáru beszerezhető

Adorján Jenő és Tsa

(fűszer- és gyarmatáru nagykereskedő cégél,
Piac-u. 53. sz. az udvarban.)

Szörös háposztás kádak
borvedrek és mindennemű faedények kaphatók
PAULÓNÁL
Pest-utca 2. szám.

Könyvtárakat

és egyes műveket is
legmagasabb áron
vásárol

Aczél Henrik

modern antiquáriuma
Első Takarékpalota
Kívánatra házhoz me-
gyek megtekinteni.

Felelős szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS LORÁNT.

Kiadó:
HEGEDŰS ÉS SÁNDOR
irodalmi és nyomdai részv. társ.

Rózsa Áruház Női és leány felöltők, kalapok

Debreczen. Alföldi palota. Női és leány felöltők, kalapok
óriási választékban érkezték
elismart legolcsóbb áron.

Nyomatott Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvnyomdájában, Piac-utca 49.